

МІНІМУМ ПРАВЕРАК, МАКСІМУМ АДКАЗНАСЦІ

Прэзідэнт прыняў з дакладам
старшыню Камітэта дзяржкантролю

У Палацы Незалежнасці працягваюць абмеркаванне пакета дакументаў па лібералізацыі бізнесу і разняволенні дзелавай ініцыятывы. Учора падчас рабочай сустрэчы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі са старшынёй Камітэта дзяржаўнага кантролю Леанідам Анфімавым разглядаўся праект указа Прэзідэнта «Аб мерах па ўдасканаленні кантрольнай (нагляднай) дзейнасці».

Кіраўнік дзяржавы нагадаў, што да 1 кастрычніка ўсе дакументы, якія датычацца работы прадпрыемстваў, бізнесу, павінны быць канчаткова разгледжаны і падпісаны.

— За выключэннем аднаго закона, які будзе разгледжаны ў першых чыслах кастрычніка, у пачатку работы нашага парламента, — удакладніў Аляксандр Лукашэнка. — Больш за ўсё гэтыя пытанні знаходзяцца ў полі зроку нашага бізнесмена. Гэта натуральна. Адказваць у нас хочучы па мінімуме, а свабоды — паболей. Нам ні ў якім разе нельга весціся, як модна сёння казаць, на гэтыя хітрыкі. Мы сапраўды павінны прыбраць усё лішняе, што перашкаджае рабоце людзей, прадпрыемстваў, але кантроль павінен заставацца.

У той жа час кантроль дзяржавы не павінен перашкаджаць бізнесу працаваць. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў рамках названага праекта Указа ўжо абмяркоўвалі пераход ад карнага ўхілу дзяржаўнай кантрольнай дзейнасці да прафілактываў работ:

— Мы сядзем ад планавых праверак, змесцім акцэнт на так званы выбарачныя праверкі. Я заўсёды гэтага патрабаваў: правярайце каго хочаце, але ў вас павінны быць падставы.

У вас павінны быць канкрэтныя прычыны таго, што вы прыйшлі на прадпрыемства да бізнесмена, фізічнай, юрыдычнай асобы. І калі такія падставы ёсць — калі ласка, ідзіце. Але калі вы прыйшлі, і гэтыя падставы не пацвердзіліся, вы павінны за гэта адказаць.

Прэзідэнт запатрабаваў, каб на гэта была звернута асабліва ўвага.

— Ніякіх пралазаў быць не павінна, — заявіў ён.

Наступны падыход да арганізацыі кантрольнай (нагляднай) дзейнасці — гэта скарачэнне колькасці падстаў для назначэння пазапланавых праверак.

— Мы таксама дамаўляліся пра тое, што правяраць будзем толькі тады, калі ўзбуджана крымінальная справа. У нас зараз практыка такая: з'явіліся нейкія матэрыялы, да крымінальнай справы ідуць праваахоўныя органы, яны звяртаюцца да вас з даручэннямі, просьбамі — маўляў, давайце будзем правяраць гэты суб'ект гаспадарання. Не. Узбудзілі крымінальную справу — яна ўжо на кантролі — вось тады і правярайце. Тады можна пракантраляваць работу і праваахоўных органаў, і работу кантралёра, — падкрэсліў Прэзідэнт.

Ёсць пытанне з прыпыненнем дзейнасці — часовай ці пастаянай — таго ці іншага суб'екта гаспадарання.

— Мы дамовіліся пра тое, што гэта не справа кантралёраў, — адзначыў беларускі лідар. — Вы павінны пакласці на стол перад кіраўніком прадпрыемства, бізнесменам канкрэтныя прэтэнзіі. І ён няхай вырашае: працаваць яму ці лепш прыпыніць работу.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што была дамова: кантралёры таксама павінны несці пэўную адміністрацыйную адказнасць.

— Трэба, каб у гэтым нарматыўна-прававым акце падобная адказнасць была прапісана, — удакладніў кіраўнік краіны. — Няхай гэта будзе нейкі першы крок у гэтым кірунку, але ўсё ж такі яны павінны адчуваць сваю адказнасць. Натуральна, не пераняпружваючы кантралёраў. А то мы зараз адаб'ём не тое, што ахвоту, мы ў кантралёраў увогуле ўсялякае жаданне працаваць можам адбіць падобнымі мерамі. Але адказнасць павінна быць ва ўсіх — у тым ліку ў кантралёраў.

Яшчэ адно пажаданне кіраўніка краіны датычылася аптымізацыі пераліку кантрольных органаў і сфер іх дзейнасці.

— Вы — кантралёр, вы — дзяржаўны чалавек, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Вы павінны выключыць усё лішняе, усё, што перашкаджае, і нават паглядзець наперад... Але ні ў якім разе вы не павінны «лібералізавацца» да такой ступені, што мы згубім кіруемасць.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
yushkevich@zviazda.by

КАБ РАСЛА ТРАНЗІТНАЯ ПРЫВАБНАСЦЬ

Падчас рабочай сустрэчы кіраўніка дзяржавы
са старшынёй Дзяржаўнага мытнага камітэта Юрыем Сянько
абмяркоўвалася павышэнне транзітнай прывабнасці нашай краіны

— Докладваюць амаль неверагодныя лічбы: амаль на трэць павялічылася колькасць перамяшчаемых і грузаў, і людзей. Відаць, гэта так, але што гэта нам дае? Гэта вельмі важна, каб і людзі разумелі, — адзначыў кіраўнік краіны.

Яго таксама цікавілі нюансы работы мытных органаў:

— Перш за ўсё аўтаматызацыя на мяжы. Каб не было да нас прэтэнзій, што чэргі вялікія і гэтак далей... Ці ўдасканаліваем мы гэтую работу па кантролі на мяжы і пропуску гэтых жа тавараў, фізічных асоб і транспарту? У якім стане ў нас тут знаходзяцца справы? — пацікавіўся Прэзідэнт.

Наступнае пытанне, што закраналася падчас сустрэчы, — незаконнае перамяшчэнне забароненых тавараў. У прыватнасці, асабліва небяспечных псіхатропных рэчываў, наркатыкаў, зброі, радыеактыўных рэчываў. Так, беларускія пагранічнікі, мытныя органы пільна сочаць, каб забароненае не трапіла праз нашу тэрыторыю ні на Запад, ні на Усход:

— Як мы даводзім гэта да нашых партнёраў на Захадзе? Яны ж цудоўна разумеюць, што вязучы — туды. Мы тут ловім, затрымліваем... Ці бачаць яны нашу ролю ў гэтай справе?

Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся таксама ў старшыні Дзяржаўнага мытнага камітэта, як ідуць работы па ўдасканаленні пунктаў пропуску, пунктаў перамяшчэння цераз мяжу.

Юрый Сянько ўручыў кіраўніку дзяржавы першы экзэмпляр новага Мытнага кодэкса Еўразійскага эканамічнага саюза, дзе сабраны ўсе міжнародныя пагадненні, якія сёння працуюць у рамках краін — удзельніц «пяцёркі».

Беларускі лідар спытаў, наколькі гэты Мытны кодэкс адпавядае нашаму жыццю. Прынамсі, дакумент распрацоўваўся для пяці дзяржаў.

— Натуральна, там былі пэўныя кампрамісы, — канстатаваў Прэзідэнт. — Наколькі гэтыя кампрамісы не адпавядаюць нашым інтарэсам?

Юрый Сянько паведаміў, што ў новым Мытным кодэксе ЕАЭС улічаны патрэбы розных айчынных міністэрстваў і ведамстваў, якія адказваюць за работу эканомікі, а таксама інтарэсы бізнес-асцыяцыяў, якія таксама працавалі над складаннем гэтага кодэкса.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

О У ТЭМУ

Юрый СЯНЬКО, старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта, у размове з журналістамі звярнуў увагу на тое, што павышэнне транзітнай прывабнасці Беларусі і стварэнне камфортных умоў для бізнесу сёлета ўжо дазволілі павялічыць адлічэнні ў бюджэт амаль на 250 млн долараў у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Дзяржаўны мытны камітэт выконвае прагнозныя паказчыкі па зборы плацяжоў у бюджэт на 100%.

— Усё гэта стала магчыма дзякуючы таму, што транзітная прывабнасць Беларусі стала лепшай, работа бізнесу — больш камфортнай. І сумарна ўсе гэтыя аспекты далі магчымасць у тым ліку павялічыць сабраныя плацяжы, бо вялікія аб'ёмы тавараў апрацоўваліся на тэрыторыі нашай краіны, — падкрэсліў Юрый Сянько.

■ На прыёме

Жыццё рэгіёна з першых вуснаў

Першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Максім РЫЖАНКОЎ правёў прыём грамадзян у Петрыкаўскім райвыканкаме.

Цэнтральнымі пытаннямі прыёму сталі такія бытавыя аспекты, як няякасны рамонт даху і прыватызацыя жылля. Акрамя таго, абмяркоўвалася незаконнае звальненне грамадзян. Усе звароты грамадзян былі ўзятыя пад кантроль.

На думку Максіма Рыжанкова, выязныя прыёмы паказваюць, як працуе мясцовая ўлада. Праблема кожнага чалавека заслугоўвае пільнай увагі, бо менавіта чалавек з яго прыватнасці і інтарэсамі з'яўляецца галоўнай каштоўнасцю нашай дзяржавы, упэўнены намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта. «Выязныя прыёмы дазваляюць убачыць, чым жыве краіна. Гэта добрая магчымасць зрабіць аналіз таго, што адбываецца ў грамадстве, якімі праблемамі жыве той ці іншы рэгіён і, адпаведна, зрабіць выснову аб рабоце органаў мясцовай улады», — дадаў ён.

Нагадаем, што напярэдадні Максім Рыжанкоў правёў прыём грамадзян у Жыткавіцкім раёне. Акрамя асабістых сустрэч з людзьмі, ён наведваў шэраг сацыяльных і турыстычных аб'ектаў, установы адукацыі, а таксама асобныя сельскагаспадарчыя прадпрыемствы.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

■ Год навукі

ЗАКЛЮЧНЫ АКОРД

Адсутнасць у нашай краіне нобелеўскіх лаўрэатаў і намінантаў на гэту прэстыжную прэмію старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук, акадэмік Уладзімір ГУСАКОЎ тлумачыць сціпласцю беларусаў.

— Я лічу, не трэба быць такімі сціплымі, неабходна заяўляць пра сябе ў поўны голас. Так, гэта няпростая працэдура, трэба фарміраваць вялікі пакет дакументаў, заручыцца падтрымкай навукоўцаў і ў ЗША, і ў Еўрасаюзе. Але гэта трэба рабіць. Паверце, нам ёсць чым ганарыцца і што прадставіць сусветнай навуковай супольнасці, — паведаміў на сустрэчы з журналістамі Уладзімір Гусакоў.

У пачатку снежня ў Мінск пройдзе II з'езд вучоных Рэспублікі Беларусь. Плануецца, што з'езд будзе праходзіць на працягу двух дзён. Удзел у ім возьмуць 2100 дэлегатаў з усіх рэгіёнаў краіны. Чакаецца прыезд вялікай колькасці вядомых навукоўцаў з Расіі, іншых краін СНД, замежных акадэміі навук, сусветных навукова-даследчых арганізацый і цэнтраў. Дэлегаты і запрошаныя госці прымуць удзел у пленарным пасяджэнні. Яно пройдзе ў Палацы Рэспублікі. Чакаецца, што ў другі дзень работы з'езду са зваротам да беларускіх вучоных выступіць кіраўнік дзяржавы. У рамках з'езду будуць працаваць 9 секцый, прысвечаных асноўным напрамкам развіцця навукі і міжнароднаму супрацоўніцтву. Прадугледжана таксама арганізацыя работ секцыі «Моладзь у навуцы».

2017 год аб'яўлены ў Беларусі годам навукі і правядзенне з'езду стане яго выніковым мерапрыемствам, так бы мовіць, заключным акордам. Мяркуюцца, што на з'ездзе будуць вызначаны асноўныя, найбольш актуальныя, задачы і напрамкі развіцця навуковай сферы на далёкую перспектыву, працаваны генеральная стратэгія развіцця айчынай навукі ў эканоміцы, мадэль новай эканомікі, канцэпцыя доўгатэрміновай навукова-інавацыйнай бяспекі краіны.

Так, на разгляд дэлегатаў будзе вынесены дакумент пад назвай «Стратэгія: навука і тэхніка 2030—2040», работа над якім зараз вядзецца. «Ён вызначыць развіццё навукі і эканомікі Беларусі на цэлыя 10 гадоў: якой павінна быць навука, каб развівала-

ся эканоміка краіны, і якой павінна стаць эканоміка ў працэсе інтэграцыі з навукай, — падкрэсліў Уладзімір Гусакоў. — Свет сёння знаходзіцца на парозе новай прамысловай рэвалюцыі пад назвай «індустрыя 4.0». Мы таксама павінны развівацца ў гэтым кантэксце. Ствараюцца воблачныя тэхналогіі, дзякуючы якім чалавек можа рэгуляваць, кіраваць, атрымліваць інфармацыю, а гэтыя тэхналогіі адначасова яе апрацоўваюць і даюць яму рэкамендацыі. Мы рухаемся да інтэлектуалізацыі грамадства, калі будзе стварацца вытворчасць без людзей на базе кіравання праз інтэрнэт рэчаў. Цяпер мы гаворым ужо не толькі пра інтэрнэт рэчаў, а пра інтэрнэт усяго, калі чалавек, напрыклад, дома можа кіраваць тым, што адбываецца ў офісе, адначасова працаваць з банкам па сваіх рахунках, працаваць з медыцынскімі ўстановамі, сэрвісам сацыяльных паслуг. І гэта не фантастыка, а недалёкая будучыня...

Адзін з найважнейшых дакументаў, над якім сёння таксама вядзецца работа, указ кіраўніка дзяржавы аб павышэнні заробкаў вучоных. Па словах старшыні Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук, плануецца даць кіраўнікам навуковых арганізацый права на дыферэнцыяцыю аплаты працы навуковых работнікаў.

— Калі сёння ўсё даволі строга ў гэтым плане рэгламентавана, то ўсе абмежаванні будуць знятыя. І кіраўнік зможа, напрыклад, на вучоным савец прыняць рашэнне аб істотнай дыферэнцыяцыі аплаты працы работнікаў нават у адным падраздзяленні, у адной лабараторыі, нават калі тыя займаюць аднолькавыя пасады, — падзяліўся папярэдняй інфармацыяй Уладзімір Гусакоў. — Усё будзе залежаць ад выніковасці іх працы, ад прыцягнутых сродкаў, прычым заробак можа адрознівацца ў два-тры разы...

Старшыня Прэзідыума НАН звярнуў увагу і на пытанне аплаты працы маладых вучоных. «Мы павінны прыцягваць таленавітых маладых людзей у навуку. Мяркую, што гэты ўказ паспрыяе замацаванню ў навуцы таленавітай моладзі», — дадаў ён.

Плануецца, што ўказ будзе прыняты да II з'езду вучоных Беларусі.

Надзея НИКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

**УВАГА:
ПРАМАЯ
ЛІНІЯ**

Усё, што вы хацелі
даведацца
аб працоўным
праве

Свае пытанні вы зможаце задаць, патэлефанаваўшы на прамую лінію гасцярам рэдакцыі «Звязды» — юристам, галоўнаму прававому інспектару працы Цэнтральнага камітэта прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Ларысе Васілеўне МАНЮК і галоўнаму прававому інспектару працы Рэспубліканскага камітэта Беларускага прафсаюза работнікаў аграпрамысловага комплексу Сафіі Васілеўне ГРЫШУЦІНАЙ.

Тэлефануйце
**25 верасня з 11.00
да 13.00** па тэлефоне
8 (017) 287-18-71.

Папярэдняе пытанні можаце даслаць (з пазнакай «Прамая лінія») на электронны адрас info@zviazda.by або па пошце: вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск.